

הערל פרק שמיני יבמות

פ.ב.

עין משפט נר מצוה

קלא א מיי פ"א מהל'
יו"ט הלכה כ סמנ
עשין עה טור ש"ע פ"ד
סימן קכ סעיף א:
קלא ב ג מיי פ"ג
מהלכות תרומות
הלכה יד טו"ש"ע י"ד סימן
קלא סעיף א:

תוספות ישנים

רבא אמר רישא איסור לאו.
פי' משו"ה אמרין ברישא
מעלה דהא נמי כי מעלה
לא תחלב רק לכהניס א'
וליה אלא לאו דטומאה
אבל בסיפא אי אמרין
דמעלה בחולין תחלב
לישראל ואוכל אדם
בטומאת הגוף כי אינו מזהר
לאכול חולין בטומאת הגוף
ואיכא כרת באכילת קדשים
בטומאת הגוף:

א' י"ג ויכא כחן אלא לאו
דטומאת גבס.

רבי יהודה למעמיה דאמר מין במינו לא בטייל. דוקא דזכר למ
ומתערב אית ליה לר' יהודה ללא צטיל דומיא דלס הפר ודס
השעיר דיליף מינה ר' יהודה צהקומן רבה (מנחות דף כב. ושס) אכל
דזכר יבש לא דר' יהודה גופיה אית ליה צפ' נוטל (שבת דף קמ"א):

דמעלין את המדומע בק"ל ואפי' מין
זמינו כדמשמע גבי ליטרא קליעות
ונבלה צהקומן רבה (מנחות דף כב.
ושס) דאיכא למאן (א) ללא צטיל היינו
בנימוחה וסברא הוא לדבר המתערב
מתפשט טעם האיסור בכל היתר
ולא צטיל אכל דבר יבש האיסור מונח
צמקומו אלא שאין ניכר היכן הוא
והיהו דשיליה צילה (דף לח: ושס)
לאמר דחטיין ושעורים צטלים לרבי
יהודה ולא חטיין צמקין בקמח איירי
דלצ"כ חטיין צמקין אמאי צטיל והלא
ניכרים הן ועוד נראה דאפילו קמח
כיון שזונו הוא ואין טעם מתפשט צטיל
דאי לאו הכי אפילו קמח חטיין וקמח
שעורים מין צמינו הוא לרצא דלוי'ל
במר שמא צפרק בתרא דע"ז (דף סו.
ושס) כמו חמירא דחטיין וחמירא
דשערי אלא התם צרותא איירי
וצהקומן רבה (מנחות דף כב. ושס)
לאמר דמנחות שנתערבו לא צטילי
לרבי יהודה התם נמי מתוך שזמנן
מתרכיין וזמנין טעם זה בזה אי"ג
כשיאפה אותן יתנו טעם זה בזה':
טהורות במהורות עדיף ליה.
לדע"פ שאין איסורה
אלא לזרים אלא חמירא ולא צטילה
וכ"ש טמאה דאיסורה אף לכהניס
וצקוטרס פירש טעם אחר:

בטומאת משקין דרבנן. וקסבר
רב שישא צריה דרב
אידי דרבנן לא פליגי ארדבי יהודה
לאמר מין צמינו לא צטיל אלא דרבנן
אכל דלאורייתא מדורו ללא צטילה אכל
לא נימוחה כיון דלא שדרכו לימנות
מקדש אף בטומאה דרבנן לא צטיל
כמו תרומה בזמן הזה דאי היא
לאורייתא לא הוה עיגול צעגוליס
עולה אע"ג דתרומת פירות דרבנן:

רישא איסור לאו סיפא וכו'. אמאי דאוקמינן צנימוחה קאי
וצקוטרס פירש דאיתי לפרושי צטלה נימוחה ועיגול היינו
טעמא דר"ל דמלאורייתא לא צטיל כיון דתרומה לור צמיתה כרת
דמיא ומצילי תלתן של כלאי הכרס אע"ג דאיסור לאו היא מ"מ לא
צטיל משום דהוה את שדרכו ודוקא בכל שדרכו הוא דמפליג רבה צין
איסור לאו לאיסור כרת ואע"ג דעלה קמני שהיה ר"מ אומר כל
שדרכו לימנות מקדש יש לפרש כעין שפי' לעיל דה"ק שהיה ר"מ
אומר כל שדרכו לימנות מקדש באיסור כרת או באיסור מיתה והואיל
וכן דין הוא שיקדש את שדרכו אפילו באיסור לאו ומיהו לא יתכן כלל
לפרש כן דהא חתיכה של חטאת טהורה בחולין עדיפא אפילו מאת
שדרכו כדפרישית לעיל מטעם דראויה להחכבד ומשמע דוקא משום
דהוה איסור כרת לא צטיל אכל איסור לאו צטיל:

משום דהוה ליה דבר שיש לו מותרין. למאי דקטעי רב אשי קשה
עיגול צעגוליס אמאי עולה דאפילו דרבנן שמעינן ליה
לרב אשי (פ"ג דף ד' ד) דדבר שיש לו מותרין לא צטיל ויש להעמיד
היהו דעיגול צעגולין בתרומה טמאה דאין לה מותרין ומיהו קשה

למאי דס"ד השתא אמאי תרומה טהורה עולה בק"א: **שרת** אחת של חורין. הקשה הר"ר שמואל מאכזב אדמקשה מצרייתא לומיב
ממתי' דתרומות (ריש) פ"ו (מ"ה) דתנן ב' קופות אחת של חולין ואחת של תרומה שפלה סאה של תרומה לתוך אחת מהן ואין ידוע לאיזה
מין נפלה הריני אומר לתוך תרומה נפלה והוה להו לרבי יוחנן ור"ל לאיפלוגי עלה והשכי ר"י דמשום צרותא דר' יוחנן מייתי צרייתא דאפילו
בב' קופות ושתי סאין דליכא למימר כולי האי אוקי חולין אחוקייהו דמה שפלה צקופה של חולין ספק הוא ואין לו חזקת היתר שרי בזה רבי יוחנן
צלה רבייה ואפשר דבסאה אחת אפילו ר"ל שרי צלה רבייה דסמכינן אחזקת חולין שצקופה ומוקי לה אחזקתייהו ולהכי לא פליגי אמתניתין
אלא ארבייתא: **א"ר** יוחנן מאי איכא צמימר. פירוש כיון דתרומה בזמן הזה דלאורייתא היכי סמכינן אשאי אומר להסיר צלה רבייה
עומה למאי דסקלקא דעתך השתא דתרומה בזמן הזה דלאורייתא אפילו הוה מוקי לה רבי יוחנן כשרבו תקשי ליה היכי סמכינן אשאי
אומר כיון דאית ליה לרבי יוחנן צריש אלו עוברין (פסחים דף מד. ושס) כוית צכדי אכילת פרס דלאורייתא דהכי פריך לה התם ומתוך
קשיא זו משני התם הב"ע בתרומה בזמן הזה דרבנן יש לומר דה"מ למימר וליטעמיך והתם נמי הוה מצי למימר וליטעמיך אפילו כוית
צכדי אכילת פרס דרבנן תקשי אמאי אמרין שאני אומר כיון דרבי יוחנן מוקי לה הכא צלה רבייה וכן דרך הש"ס צמיה מקומות:
ירושל

ר' יהודה לטעמיה. ציקוי הסם וצהקומן: **אדתי אכל חתיכה כו'.**
דמשמע טעמא משום דהפסד מועט הוא נפלוג צדיה ואע"ג דליכא
תקנתא לא צטילה: **טהורה צטורה עדיפא ליה.** לאשמעינן דאע"ג
דשתייהן טהורות ושיך זהו צטילה טפי דאשכחן צמסכת מרומות

רבי יהודה למעמיה דאמר מין במינו לא
בטייל אבל לא נימוחה מאי לא תעלה אדתי
אבל חתיכה של חטאת טהורה שנתערבה
במאה חתיכות של חולין טהורות לא תעלה
ניפלוג וניתני בדידה בר"א בשנימוחה אבל
לא נימוחה לא תעלה טהורות בטהורות
עדיף ליה ולר"ל מאי שנא רישא ומ"ש סיפא
א"ר שישא בריה דרב אידי רישא בטומאת
משקין דרבנן סיפא דאורייתא אבל טומאת
שרץ מאי לא תעלה אדתי סיפא אבל חתיכה
של חטאת טהורה שנתערבה במאה חתיכות
של חולין טהורות לא תעלה ניפלוג וליתני
בדידה במה דברים אמורים בטומאת משקין
אבל בטומאת שרץ לא טהורה בטהורות
עדיף ליה רבה אמר רישא איסור לאו סיפא
איסור כרת והא רבה הוא דאמר כל
בדאורייתא לא שנא איסור לאו ולא שנא
איסור כרת קשיא רב אשי אמר סיפא משום
דהוה ליה דדבר שיש לו מותרין וכל דבר
שיש לו מותרין אפילו באלף לא בטייל והא
דרב אשי דברותא היא למאן אי לבהן מישרא
שרי אי לישראל לעולם איסור אלא הא דרב
אשי ברותא היא וסבר ר' יוחנן תרומה בזמן
הזה דאורייתא והתניא דבשתי קופות אחת
של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי
סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו
אלו בתוך אלו הרי אלו מותרים שאני אומר
תרומה לתוך תרומה נפלה וחולין בתוך
חולין נפלו ואמר ריש לקיש והוא שרבו
חולין על התרומה ור' יוחנן אמר דאע"פ שלא
רבו חולין על התרומה בשלמא לריש לקיש
קסבר דרבנן נמי רבויה הוא דבעינן
אלא לרבי יוחנן קשיא הא מני רבנן היא
ואנא

רבי יהודה לטעמיה דאמר מין במינו לא
בטייל אבל לא נימוחה מאי לא תעלה אדתי
אבל חתיכה של חטאת טהורה שנתערבה
במאה חתיכות של חולין טהורות לא תעלה
ניפלוג וניתני בדידה בר"א בשנימוחה אבל
לא נימוחה לא תעלה טהורות בטהורות
עדיף ליה ולר"ל מאי שנא רישא ומ"ש סיפא
א"ר שישא בריה דרב אידי רישא בטומאת
משקין דרבנן סיפא דאורייתא אבל טומאת
שרץ מאי לא תעלה אדתי סיפא אבל חתיכה
של חטאת טהורה שנתערבה במאה חתיכות
של חולין טהורות לא תעלה ניפלוג וליתני
בדידה במה דברים אמורים בטומאת משקין
אבל בטומאת שרץ לא טהורה בטהורות
עדיף ליה רבה אמר רישא איסור לאו סיפא
איסור כרת והא רבה הוא דאמר כל
בדאורייתא לא שנא איסור לאו ולא שנא
איסור כרת קשיא רב אשי אמר סיפא משום
דהוה ליה דדבר שיש לו מותרין וכל דבר
שיש לו מותרין אפילו באלף לא בטייל והא
דרב אשי דברותא היא למאן אי לבהן מישרא
שרי אי לישראל לעולם איסור אלא הא דרב
אשי ברותא היא וסבר ר' יוחנן תרומה בזמן
הזה דאורייתא והתניא דבשתי קופות אחת
של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי
סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו
אלו בתוך אלו הרי אלו מותרים שאני אומר
תרומה לתוך תרומה נפלה וחולין בתוך
חולין נפלו ואמר ריש לקיש והוא שרבו
חולין על התרומה ור' יוחנן אמר דאע"פ שלא
רבו חולין על התרומה בשלמא לריש לקיש
קסבר דרבנן נמי רבויה הוא דבעינן
אלא לרבי יוחנן קשיא הא מני רבנן היא
ואנא

טמא (ויקרא ו: ו) **סיפא.** קדשים בחולין אמי ליה כרת דאכלי להו
בטומאת הגוף וטומאת הגוף כרת דכתיב [שס] והנפש אשר תאכל צמר
ולעולם צנימוחה: ל"א **עולם צטלה נימוחה.** ועיגול היינו טעמא
דר"ל דבדאורייתא לא צטיל כיון דתרומה לור צמיתה כרת דמיא:
והא רבה הוא דאמר. צפרק בתרא (דף קט"ו): **כל בדאורייתא**
(לא צטיל) ל"ש איסור לאו ל"ש איסור כרת. אס חשו רבנן לכרת חשו
נמי ללאו ועבוד תקנתא: **רב אשי אמר.** צנימוחה וסיפא הוה דבר
שיש לו מותרין דמותרין לכהן: **צדוואה היא.** דהא דק"ל (פ"ג דף ג):
דבר שיש לו מותרין לא צטיל כיון דמשתייהא למחר למאן דאיסורא ליה
השתא כיון צילה שגולדה ציוס טוב: **מישרא שרי.** אפילו השתא:
הרי אלו. החולין מותרין לור: **והוא שרבו חולין.** שצקופת
חולין: **על הפרומה.** שצמסאה תרומה הלכך תלינן צשאני אומר
חולין לתוך חולין נפלו דאי נמי הוה איפכא ונפלה סאה תרומה
צקופת חולין צטלה צדווא: **אף על פי שלא רבו.** דסמכינן אשאי
אומר: **אלא לר' יוחנן קשיא.** דמי תלינן לקולא באיסור דלאורייתא:
ואנא

למאי דס"ד השתא אמאי תרומה טהורה עולה בק"א: **שרת** אחת של חורין. הקשה הר"ר שמואל מאכזב אדמקשה מצרייתא לומיב
ממתי' דתרומות (ריש) פ"ו (מ"ה) דתנן ב' קופות אחת של חולין ואחת של תרומה שפלה סאה של תרומה לתוך אחת מהן ואין ידוע לאיזה
מין נפלה הריני אומר לתוך תרומה נפלה והוה להו לרבי יוחנן ור"ל לאיפלוגי עלה והשכי ר"י דמשום צרותא דר' יוחנן מייתי צרייתא דאפילו
בב' קופות ושתי סאין דליכא למימר כולי האי אוקי חולין אחוקייהו דמה שפלה צקופה של חולין ספק הוא ואין לו חזקת היתר שרי בזה רבי יוחנן
צלה רבייה ואפשר דבסאה אחת אפילו ר"ל שרי צלה רבייה דסמכינן אחזקת חולין שצקופה ומוקי לה אחזקתייהו ולהכי לא פליגי אמתניתין
אלא ארבייתא: **א"ר** יוחנן מאי איכא צמימר. פירוש כיון דתרומה בזמן הזה דלאורייתא היכי סמכינן אשאי אומר להסיר צלה רבייה
עומה למאי דסקלקא דעתך השתא דתרומה בזמן הזה דלאורייתא אפילו הוה מוקי לה רבי יוחנן כשרבו תקשי ליה היכי סמכינן אשאי
אומר כיון דאית ליה לרבי יוחנן צריש אלו עוברין (פסחים דף מד. ושס) כוית צכדי אכילת פרס דלאורייתא דהכי פריך לה התם ומתוך
קשיא זו משני התם הב"ע בתרומה בזמן הזה דרבנן יש לומר דה"מ למימר וליטעמיך והתם נמי הוה מצי למימר וליטעמיך אפילו כוית
צכדי אכילת פרס דרבנן תקשי אמאי אמרין שאני אומר כיון דרבי יוחנן מוקי לה הכא צלה רבייה וכן דרך הש"ס צמיה מקומות:
ירושל

א) זכמים עט. מנחות כב:
כג: חולין ה. קה"ט. ל קמנ
קטו. ונסח איתא רבא,
א) צילה ג: לט. צ"מ גג,
ד) פמ"ש על הליון צ"מ
טו, א) פסחים ט: מה. מור
לו: (מוס' תרומות סוף
פ"ו, א) ופסחים יח,
א) ויע"ש אריתם בזה
במוס' מנחות כב: ד"ה ור"י
סבר ומוס' זכמים עט. ד"ה
ר"י אומנא,

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה ר' יהודה
וכי' דליכא למאן דאמר
ללא צטיל:

מוסף רש"י

ובל דבר שיש לו
מותרין אפילו באלף
לא בטייל. לא וע"ג
דמלאורייתא מה צמח
צטיל. דכתיב אחרי רבים
להסות, אחמור רבנן הוה
יש לו מותרין לאמר
זמן לא יכלנו באיסור
על ידי צטיל (ב"ב)
א. שתי קופות. גדולות
וצמקן דגן דהיא תרומה
דלאורייתא (פסחים מד.)
ולפניהם שני סאין. על
פירות (שם טו.) ונפלו
אלו לתוך אלו. הסאין
לתוך אלו הקופות, וידוע
לנו שהשתא נפל בו והאחד
בו, ואין ידוע אי זה
בו ואין זה בו (שם).
הרי אלו מותרים. פירות
על קופות החולין מותרין
לור כצמחלה אפילו אין
צקופה כדי להעלות סאה
צאחד ומאה, שאנו אומרים
חולין לתוך חולין נפלו,
אלמא תלינן לקולא היתר
ביתר ואיסור באיסור
ואע"ג דליכא למימר
איפכא (שם).